

Sambandet mellan dressyrhästars resultat i unghästchampionat och senare resultat

B-tränarutbildningen 2011-2012

Marie Munters

Innehåll:	Sidan
Inledning.....	3
Frågeställning.....	3
Material och metoder.....	3
Fakta svenskt avel och sportchampionat.....	4
Ändamål svenskt avel och sportchampionat.....	4
Resultat.....	5-6
Diskussion.....	6
Referenser.....	7
Bilagor.....	8-11

Inledning:

Många av dagens tävlingshästar börjar sin karriär i tidig ålder. Det finns numera championat från 3-års ålder upp till och med 7-års ålder, där hästar i samma ålderkategori

tävlar/bedöms. Dessa championat är bland annat till för att vara ett delmål och en skola på vägen till senare och större uppgifter på tävlingsbanorna. Är det då så att dessa championat är just ett delmål, ett mål på vägen, eller pressas de unga hästarna för hårt i tidig ålder? Vissa farhågor finns att så är fallet. Att många unga talanger pressas hårt och därför har en kort och intensiv glansperiod. Eller är det precis tvärtom? Att dessa unga hästar matchas och tränas på rätt nivå med dressyrprogrammen för respektive åldersgrupp som en sorts mall i utbildningen, och att just detta gör att vi får starka, framgångsrika hästar som är vana att kliva in och ta för sig på tävlingsbanorna.

Syftet med detta arbete är bland annat att ta reda på lite mer om hur det är rent statistiskt sett. Vad har hänt med de hästar som varit framgångsrika i ung ålder?

Frågeställning:

- Hur har framgångsrika hästar i unghästchampionaten lyckats senare i tävlingskarriären?
- Finns det något samband mellan ston, valacker eller hingstars senare resultat?
- Finns det någon skillnad på de framtida resultaten mellan de hästar som lyckats bäst i 5-årschampionatet respektive de som lyckats bäst i 6-årschampionatet?

Material och metoder:

Jag har valt att undersöka resultaten från fem- och sexårschampionaten på svenskt avel och sportchampionat i Flyinge åren 2001-2005. Från och med den första till och med den femte placerade hästen i dessa årgångar har jag följt upp resultaten som de gjort senare i karriären. De yngsta i gruppen vars resultat granskats är alltså 12 år (5-åringar som tävlade 2001) och de äldsta 17 år (6-åringar som tävlade 2001). Några av hästarna förekommer flera gånger eftersom vissa placerat sig högt i både fem- och sexårsklassen. Dessa hästar (totalt 7 stycken) räknas bara en gång. Detta innebär att det är totalt 43 hästars resultat som ingår i studien. Ett rimligt antagande är att ytterligare några av hästarna kan nå en högre nivå med tanke på åldern hos de yngsta hästarna i gruppen. På svenskt avel och sportchampionat ingår även Breeders Trophy som är öppen för svenskfödda, ASVH (avelsföreningen för den svenska varmblodiga hästen) registrerade hästar som har grönt, vitt eller gult hästpass och vilka anslutits till Breeders Trophy. Jag har valt att koncentrera mig på det öppna championatet där det alltså även förekommer utländska hästar. Dessa måste dock vara registrerade hos ASVH samt vara svenskägda.

Fakta svenskt avel och sportchampionat:

Arrangeras av E Swede Horse AB som ägs av Svenska Ridsportförbundet och ASVH. Anordnas årligen under en vecka i oktober på Flyinge AB:s anläggning med finaler i championaten för 3-, 4-, 5-, 6- och 7-åriga hästar.

Dagens kval till svenskt avel och sportchampionat för 5-, 6- och 7-åringar sker på Svenska Ridsportförbundets elit, nationella och regionala tävlingar. Häst kan också direktkvalificeras genom vinst föregående år.

3-åringarna kvalar genom 3-årstest eller genom bruksprov. Kval för 4-åringarna kan ske genom kvalitetsbedömning, bruksprov eller vid Swede Horse AB:s regionala dressyruttagningar runt om i landet.

Till final kvalar de hästar som vid ett tillfälle uppnått kvalgränsen enligt nedan:

Kval 5-åringar

- FEI inledande program för 5-åriga hästar – kvalgräns 74%
- FEI finalprogram för 5-åriga hästar – kvalgräns 72%

Kval 6-åringar

- FEI inledande program för 6-åriga hästar – kvalgräns 72%
- FEI finalprogram för 6-åriga hästar – kvalgräns 70%

Kval 7-åringar

- S:t George – kvalgräns 63%
- MSVA:1 – kvalgräns 64%

Ändamål svenskt avel och sportchampionat:

- Att utveckla en tävlingsform som tidigt medverkar till rätt grundutbildning av unga hästar.
- Att styra de unga hästarna att tävla i rätt svårighetsgrad genom att de tävlar tillsammans i samma åldersgrupp.
- Att vara en talangjakt på morgondagens elithästar.
- Att vara ett utökat samarbete sport-avel och en vägledning för uppfödarna.
- Att marknadsföra den svenska varmblodiga hästen som tävlingshäst.

Resultat

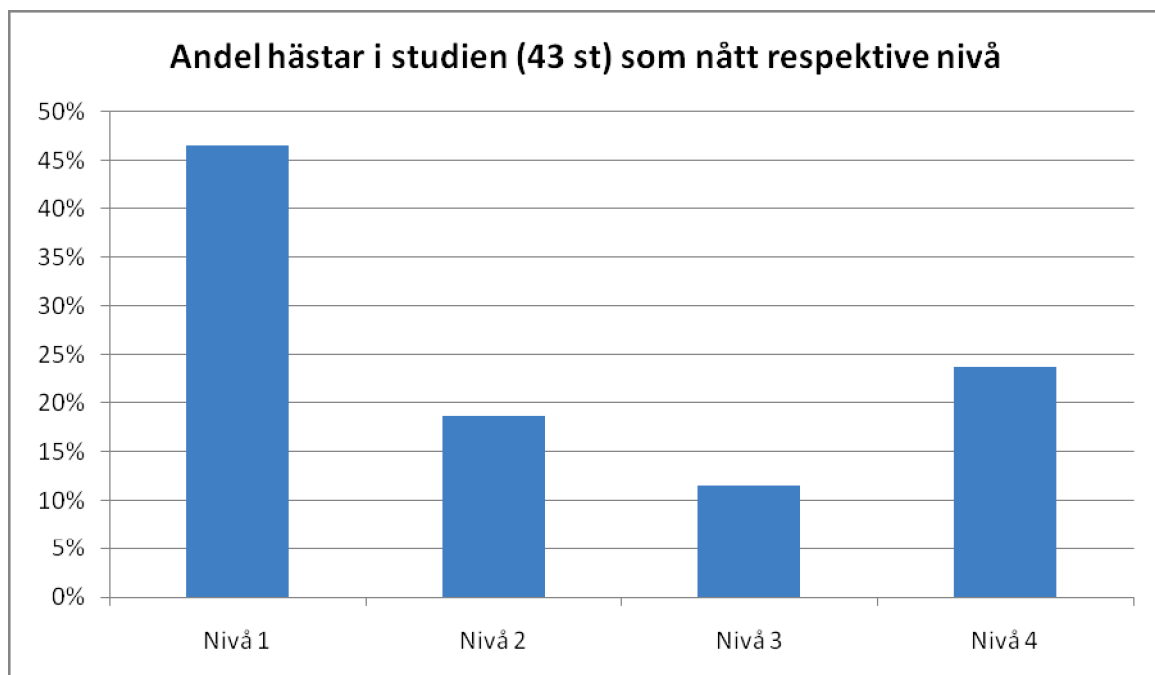
Hästarna vars resultat redovisas nedan har delats in i fyra olika kategorier:

Nivå I = Grand Prix, Intermediaire II samt Intermediaire IB

Nivå II = Intermediaire I

Nivå III = MSVA + S:t George

Nivå IV = övriga, tom MSVB

Analysen visar att:

- 46,5% av hästarna nått nivå I.
- 18,5% av hästarna har nått nivå II.
- 11,5% av hästarna har nått nivå III.
- 23,5% av hästarna har nått nivå IV.

En stor del, nästan hälften av hästarna har nått den högsta nivån, 46,5%. Av dessa är det flera som blivit stjärnor och varit mycket framgångsrika. Vi har till exempel Isidor som vann championatet både som 5- och 6-åring och som senare ingick i det svenska dressyrlaget i flera år och var bland annat med när Sverige tog EM brons i Turin. Boccelli som var 2:a i 6-årsfinalen 2005 har senaste året stärkt sin plats som dressyrstjärna. Han ligger även i topp i hingstarnas avelsindex som dressyrförärvare. Som tidigare nämndes finns även en möjlighet

att några av hästarna som ännu inte nått den högsta nivån kommer att göra det eftersom de yngsta hästarna i studien är 12 år.

18,5% av hästarna har tävlat upp till nivå 2. Det innebär att tillsammans med de hästar som tävlat upp till och med nivå 1 så är det 65% av hästarna i studien som startat minst Intermediaire I, och att hela 76,5% startat minst MSVA.

Vad gäller fördelningen mellan hingstar, ston och valacker i årgångsfinalerna så är det en mycket jämn fördelning, 16 valacker, 14 ston och 14 hingstar. Bland dessa så är det hingstarna som lyckats bäst med att ta sig upp i de högsta klasserna. Hela 10 hingstar av 14 totalt har tävlat upp till högsta nivån (nivå I), det vill säga 71% av hingstarna! Jag tycker detta är mycket positivt och måste väl innebära att våra hingstar visar prov på bra ridbarhet.

Bland stona, 14 stycken, är det tre stycken eller 21% som startat den högsta nivån. Det man ska ha i åtanke när det gäller stona är att flera av de högt placerade har efter championatet mest använts i avel.

Sju stycken eller 44% av valackerna har nått nivå I.

Jag tycker inte att det går att påvisa någon skillnad på senare resultat mellan de som lyckats bäst i 5-årschampionatet respektive 6-års. Både bland de hästar som lyckats bäst som 5-åringar eller som 6-åringar finns det flera som varit mycket framgångsrika.

En annan iakttagelse är att det finns påtagligt många godkända hästar med bland topp fem. Totalt 11 hästar (av de 43 som ingår i studien) är godkända hingstar. Det innebär närmare 26%.

Diskussion

Enligt min studie har en mycket stor del av de högst placerade hästarna på avels och sportchampionatet lyckats nå den högsta nivån på tävlingsbanorna samt många som tävlar/tävlat på nivån strax under. Så påståenden som att hästar som lyckats bra i unghästchampionat skulle ha en kort och intensiv glansperiod är ogrundade. En mycket stor del av de hästarna har nått väldigt långt på tävlingsbanorna. Då får man också ha i åtanke att det troligtvis är någon eller några som kanske varit hindrade av skador. Någon eller några av hästarna där det inte rapporterats några resultat kan också blivit sålda utomlands och möjligheten finns att de där gjort resultat som inte framgår av studien.

Det man kan se en röd tråd i är att en stor del av hästarna som placerat sig högt många gånger tränats och visats av professionella ryttare som har stor erfarenhet av att visa unga hästar. Detta kan troligtvis bero på två saker. Dels så upptäcks de mest talangfulla hästarna troligtvis innan de uppnått fem års ålder och placeras kanske i större utsträckning hos en professionell ryttare än en häst som inte tros ha samma potencial. Dessa hästar får en bra grundutbildning, välplanerad tävlingsplanering och coaching. Dessutom kan förstås en professionell ryttare med sin erfarenhet visa hästen på ett skickligt sätt i tävlingssammanhang.

Referenser:

Internet:

www.equipe.com (resultat svenskt avel och sportchampionat 2001-2005)

www.ridsport.se (resultat)

www.asvh.se (breeders trophy)

www.blup.se

Genom personlig kontakt med dåvarande ryttare

Bilagor

Bilaga 1

Hästar som varit i topp fem i 5- och 6-årschampionatet på svenskt avel och sportchampionat åren 2001-2005 och som ingår i analysen:

2001

5-årschampionatet

1.Isidor, val f-96 e: Guinness-Urbino

Har med sin ryttare Louise Nathorst haft en fantastisk tävlingskarriär. Isidor vann svensk avel och sportchampionat både som 5- och 6-åring. Han har många segrar och placeringar i internationell Grand Prix och var under flera år med i det svenska dressyrlaget. En av höjdpunkterna är EM bronset med laget i Turin.

2.Belinda, sto f-06 e: Bernstein-Ganesco

Inga resultat rapporterade

3.Leonardo, val f-96 e: Linaro-Latino

Många segrar och placeringar upp till och med Grand Prix. Även nordisk mästare i lag 2005.

4.Donfire, val f-96 e: Duntroon – Akzent II

Även högt placerad som 6-åring (6:a). Segrar och placeringar i lilla rundan och startat Svår B:1. Såldes 2007 till Brasilien där han tävlas i lilla rundan.

5.Global Player, val f-96 e: Hohenstein – Ibikus

Inga resultat rapporterade

6-årschampionatet

1.Weltman 975, h f-95 e: Weltruhm – Equador xx

Avelshingst, verksam på Lövsta. Har tävlat upp till Grand Prix. Många segrar och placeringar i lilla rundan samt Svår B:1. Ej verksam i tävling numera.

2.Wetano 976, h f-95 e: Weltmeyer – Brentano II

Vann 5-årschampionatet år 2000, samt 9:a på unghäst VM samma år. Har sedan mängder av segrar och placeringar upp tom och med Svår B:1 . Startat Grand Prix. Såld till Danmark.

3.Tailwind, val f-95 e: Robin Z – Phaeton x

Inga resultat rapporterade i Sverige. Exporterad till Schweiz

4.Brixhton, h f-95, e: Chirlon

Exporterad utomlands där han tävlat Grand Prix.

5.Lavinia, sto f-95, e: Amiral – Gulliver

Tävlad S:t George

2002

5-årschampionatet

1. Don Charly, h f-97, e: Don Gregory – Inschallah

Deltagit I unghäst VM och därefter haft en framgångsrik karriär i internationell Grand Prix.

2. Little Champ, sto f-97, e: Longchamp – Westwall

Inga resultat rapporterade

3. Marabo, val f-97, e: Amiral – Maraton

Exporterad till USA där han tävlat Grand Prix.

4. Winnie, sto f-96, e: Briar – Warigall

Avelssto

5. Montesse, sto f-97, e: Bernstein – Ceylon

Tävlar Grand Prix på internationell nivå.

6-årschampionatet

1. Isidor (se tidigare text)

2. Faradera, sto f-96, e: Florestan I – Matcho x

Tävlad internationell Grand Prix under flera år med många segrar och placeringar. Fick sitt stora internationella genombrott i Aachen sommaren 2007. Deltog i det svenska laget vid OS i Hongkong 2008.

3. Boldini, val f-96, e: Bold Irish xx – Maraton

Tävlad MSVA

4. Kaprice, sto f-96, e: Mid West Ibi Light – Gulliver

Tävlad MSVA

5. Brilljanth, val f-96, e: Bernstein – Tamburin

Tävlad S:t George

2003

5-årschampionatet

1. Tarrantino, val f-98 e: Bellini – Gibraltar

Tävlad upp till och med Intermediaire 1

2. Saigon 1034, h f-98, e: Sack - Swift

Vann 4-årschampionatet, 3:a i Scandinavian open både som 5- och 6-åring med Minna Telde. Segrar och placeringar till och med Intermediaire 1 med Stefan Jansson.

3. Stonefire, h f-98, e: Levantos II – Roderik

Deltog i unghäst VM 2004, exporterad USA

4. Biggles 1015, h f-98, e: Briar – Krevad

Vann 6-årschampionatet 2004, deltog i unghäst VM och har segrar och placeringar i Grand Prix.

5. Look Alike, ingen info

6-årschampionatet

1. Rubinrot 1033, h f-98, e: Rubinrot 1 – Insider

Tävlat upp tom Grand Prix

2. Don Charly – (se tidigare text)

3. Efendi, val f-97, e: Come Back II – Kassander

Tävlat Grand Prix internationellt.

4. Jackaroo 1095, h f-97 e: Cortez – Martini

Tävlat Grand Prix.

5. Edelbert, val f-97, e: Electro – Rex

Tävlat Grand Prix.

2004

5-årschampionatet

1. Larina Höm, sto f-99, e: Landtinus – Carano

Vann både 5- och 6-årschampionatet på Flyinge. Tävlade Grand Prix på internationell nivå.

2. Silvano 1047, h f-99, e: Rubinstein I – Cocktail

Tävlat Grand Prix internationellt.

3. Synovia, sto f-99 e: D-Day - Master

3:a även i 6-årschampionatet på Flyinge 2005. Deltog i unghäst VM 2004 och 2005. Har därefter tävlat upp till Intermediaire 1.

Nu avelssto.

4. Clinton, val f-99, e: Come Back II – Leandro

Tävlat upp till S:t George

5. Tempranillo, val f-99, e: Tip Top – Good Future

Tävlat LA.

6-årschampionatet

1. Biggles 1015, (se tidigare text)

2. Era TP, sto f-98, e: Come Back II –

Deltog i unghäst VM 2003 och 2004. Tävlats upp till och med Intermediaire 1. Efter tävlingskarriären avelssto hos Team Piaff.

3. Mairo, h f-98, e: Master – Swift

Tävlats Intermediaire 1.

4. Saigon 1034, (se tidigare text)

5. Davinci 1022, h f-98, Davignon 1 – Mowgli

Tävlats Intermediaire 1.

2005

5-årschampionatet

1. Fleurie, sto f-00, e: Florestan – Akzent II

Vann 7-årschampionatet i Falsterbo, vinnare av ”morgondagens häst” på rittargalan 2008. Tävlats lilla rundan internationellt. Exporterad till Holland där hon nu tävlas framgångsrikt av en juniorryttare och är ett av Hollands mest framgångsrika juniorekipage.

2. Tellwell, val f-00, e: Tip-Top – Bayard

Deltog i unghäst VM 2005 och 2006.

Tävlats Grand Prix.

3. Gicea, sto f-00, e: Rambo – Urbino

Deltog i unghäst VM 2005 och 2006. Numera avelssto hos uppfödarna Ann och Thorsten Persson.

4. Twilight 1062, h f-00 e: Flemmingh – Purioso

Segrar och placeringar i lilla rundan.

Debuterat Intermediaire 1B 2011.

5. Giselle-ts, sto f-00, e: Gigolo – Brabant

Tävlats MSVB

6-årschampionatet

1. Larina Höm, (se tidigare text)

2. Boccelli 1044, h f-99, e: Don Schufro – Bernstein

Unghäst VM både 2004 och 2005.

Tävlats Grand Prix. Boccelli representerade Sverige i EM 2011. Han ligger dessutom i topp i avelsindexet som dressyrförärvare.

3. Synovia, (se tidigare text)

4. Silvano 1047, (se tidigare text)

5. Stroller, val f-99, e: Highlight – Master

Tävlat Intermediare 1. Senare varit juniorhäst i dressyrlandslaget.